

דיוקנס בלאטס ערשיינט
דייטש און יידיש
סאטאמא ספיטאל און פריסטאן
אין קאסעס
פיר עסטערייכ-אונגארן
פונקטליך 10 בילדן קאפ-ווערק
האלב-קאפ 5
קאפ-ווערק 2 בילדן 50 ק"מ
פירם אייטלאנד
באנצערליך 11 בילדן קאפ-ווערק
האלב-קאפ 5 בילדן 50 ק"מ
קאפ-ווערק 2 בילדן 75

פערסטער צייטונג

אויף דיוקנס צייטונג קאנן מאן
יעדעס טאג
פאר ערנסט רייך ען
אין דער ספיטאל-אויסגעבער
בילדן מיט דעם ספיטאל דעם
עסטעס בלאטטעס.
דיא יעדאקאן בנשינעס
י"ד אין
פערסט
אלס-נאכטע נומ' 1.
ווארען פון אויף דער ספיטאל-
אויסגעבער צו זען דער ערשטער.

№r. 50, צעהנטער יארונג, פסט, מאנטאג כו ניסן ה'ת'רל"ח, Pest, den 29 April 1878

לאנגזאמע פריעדענס-פעהראנדלונגען אונד שנעלע קריענס-ריסטונגען!

דיא בעראטהונגען אונד פעהראנדלונגען צווישען דען שטאאטס-מענערן וועגען איינעם פריעדליכען פערגלייכעס דויערן נאך אימער פארטן זיא האבען דען לאנגזאמען אונד שלעס-פענדטעס שנקענדיגאנט - וועהרענד אבער דיא קריענס-ריסטונגען מיט רועענ-שריטען פאר-ווערטס אילען. - וואס שנעלער נעהט קאסטט פוהרער צום ציעלע אינד עס לוידעס וועגען צווי-פעל מעהר, דאס דער קריען דען שלעפפערען פעהראנדלונגען באלד אין ענדע מאכען וועהר. וועהרענד דייטשלאנד נאך אימער איינע פריע-דענס-פערטשטעלינג צווישען ענגלאנד אונד רוס-לאנד וואס ווערען פלאטעט צווישען ענגלאנד אונד רוס, אונד רוסען וועלכע שאן הארט נאכע אוואונדער שטעהען. צוזאממענשאפען - אונד דויער צו-זאמענשטאם ווער דען אנפאנג דעם קריענס בעדייטען!

וועגן דער רוישע קאזער שאן דורכאויס זיין ווארט ברעכען אינד עראבערונגען מאכען וואללע, זא מאנע ער דיעס אין דער אוואישען טירקיא אונד נ' ב' ט אן אייראקא סהון (1) עסטערייך-אונגארן דארף באסטען אונד דיא הערענאויגא נישט בעזעצען, דא דיא טירקיא אונד ענגלאנד בערעכענען ווערען, נעגען דיוקנס 'בעזעצענע' קריענעריש אויפצוהרעטען.

אין דער הייר איז בערייט דיא איבערצייגונג דורכ-דרונגען, דאס נור אין אייראפעאישער קאנרעס דיא שטייטנדיקע וועגען דעם פריעדענס-פער-ראנעס פאן סאן שטעפאנא רענעלן קאנעס. דיא סאן אבער דיא פארדערינג דער פערשידענען גראס-עכטע נאך ווענער אבער דיא פארדע-רינגען ענגלאנדס קענטא, זא ווערד נאכדורקליכסט נעוויינט, דאס פאר דעם צוזאמענשריטע דעם קאנרעסעס צווישען דען פערשידענען גראס-עכטען איינעווייט אונד רוסלאנד אונד רוסען וועגען דעם דורך פארבעסערענען אין נעדאקענ-אייסמיש שטאטפירדע. איין דיוקנס וועגען פאלטש אים פארדיינען דיא מיטטעל פעסטעשטעלען ווערען, דיא אס מיטטען נעאיינגע ווערען, איינע פער-שטענדינג הערצוועהרען, מעהרענע גראס-עכטע האבען זיך אין פאלגע דיוקנס וואישעס דער רוישען דעווענען אן ענגלאנד מיט דער אייפלארדערינג נעווענעטע. זינע אויסגען אבער דיא צוועקעניסטע רענעלונג דער פעהרעלע-שפטע אים ארענעט צו שולד צום איינשרוקע בינג-ען צו וואללען ווא אים לאנדאן דעם ערשטע וועהר זיעהט דער ענלישע מיניסטער קאנרעס איינעם פארט פאלטיסיר, דיא נאטהווענדיגמיט איינעם זאללען פארלייגען נעדאקענ-אייסמישע ניג-מעהר אין זעלבסט איין, דא דיעס דער איינצע וועג איז, אים אויף דעם קאנרעסעס איינע פער-שטענדינג צו ערציעלען וועהר. דיוקנס פלאן אין לאנדאן אינד וועגן מיט וועיבעס ווענטע איינע-פאסט ווא ווער אן פעטעסיר, און ווערען דיוקנס פארדיינען דעם קאנרעסעס דיא לאנגע וועהר שווערענען אויפנאכע בעדייטענע ער-לייטערען.

ווא ווער בערייט צו וועהרעקאלטען מאלען מעלדעטען, האט מאן שאן אפ אן ענגלאנד דאס אנובען נעשטעללע, עס מאנע זעלבסט איינע פלאן אויסארבייטען, נאך וועלכעס איינע בעסטע-רע ארדנונג אין דער טירקיא אונד שאפען ווערען וואללען, רוסלאנד ווילל אן יעדע גראס-עכטע דאסזעלבע אנובען רויסטען, דאמיט יעדע איינע אנדערען פלאן ענטיוערפע ווארדן דיא פעהרענ-לונגען נאך איינע נענרע ערשעלעפניג ערלי-דען ווען זאללען. - ענגלאנד ערקלערט אבער דער-פלאטין צור אויסארבייטונג איינעם זאללען פלאנעס איז נור דער קאנרעס, אינד דויער קאנן נור דאן צוזאמענשרעטען, וועגן רוסלאנד ערקלערט דאס דיוקנס 'ארענטאלישע אונלענענדיג' נישט בלאס רויש-טירקישע, זאנדרען איינע איי-ראפעאישע אונלענענדיג אים, וועלכע אונע צווישענען אללער אייראפעאישען גראס-עכטע נישט נענרענעלש ווערענען דארף.

זעלבסטפעהרשענדיך ווילל רוסלאנד פאן דיוקנס פלאנע נישטס הארען. דייטשלאנד אריי-מעט דאהער נאך אימער דארף, דאס זיך פאר-לייגן זאויאל דיא ענדרען קריענס-שיפע אים אייך דיא רוסען פאן דער נעהע קאנסטאנטאפעלס בז אייך 30 מעלערענט צורוכציעהען זאללען, דא זאכט דער באלדיגע צוזאמענשטאם צווישען דיוקנס צוויי מעכטען אנפערמיילדן וועהר. - אונד אין דער טאט אבער זיך דיא ענלישען איינעווייטען ארענען בערייט איינעשיפעט, אונד ווערען באלד אין דער נעהע קאנסטאנטאפעלס איינשרעפען, זאויאל אים ענלישען איינען, אים אייך אן ענגלאנד זעלבסט ווארדען אייך פרוויללדיגע ארענען נעבילדעט, אויסערדעס האט יעצט ענגלאנד פילע זינער קריענס-שיפע אייך שאן נאך דער אסט-ווע ענטווערעט, דיא אסט-ווע ליענט נאר אן דער נאך-וועסט-וועסט-רום-לאנסט אים ארענען דייטשלאנד אינד אים אונד פאן שווערען, דיא רוסען ווערען דאהער אים זי-דען פאן קאנסטאנטאפעלס אונד נאר אייך אים נארדען וועסטליך פאן פעטעסיר פאן דען ענ-לישען קריענס-שיפען אונד ערליכען - ווערען. - דיא אבער אייך דיא אסט-ווע אים נארדען דייטש-לאנדס ליענט, זא ווערד דייטשלאנד נעגען דיא איינפאהרע דער ענלישען קריענס-שיפע אייך אונד אסט-ווע פראטעסטיר, דייטשלאנד אונד יא פראה, איינע איינערע צו האבען, אים צו נעסטען רוסלאנדס נעגען ענגלאנד איינשריטען צו קאנען, איינשריטען ווער דער נייע קריען דער טיר-קען נעגען דיא רוסען אייך בולגארען אימער העפטער, דא אונד בערייט צו איינער נייען שלאכט נעקאסטען, ביא וועלכער אייך בידען זי-טען נראכט פערלויפט ווערען, דער איינענליכער קריענס-שיפע פלאטין אונד אים 'האדאפעל-אונד ניג', וועלכעס ענלישליך פאן אייראפעאישע אונד זירליך פאן פיליפאפעל ליענט, הייר זיך נאך פער-לע אבטהוילונגען פאן דער ארמע סולטאן פא-שאס, דער זיך פאר 'מאנאטען' נאך איינער לעצט-טען נענרעלאנע מיט וועהר איינער אן דיוקנס נעבירגע נעפליכטע האט, דיוקנס וואל-בנוואלע-נעטען טירקישען ארמע-אבטהוילונגען האבען זיך מיט דען טירקישען עברונג-ענדרענען פערבי-דען אונד דער קאסט נעגען דיא אייראפעאישע בול-גארען רוסען פאן יינעם איינענאמען. - דיוקנס טירקיש-רוישי-בולגארישע קריען נעמט יעדע טאג זי אונד פערזאונאכט דען רוסען ערנסטע בערייטע, דיא קריענערישען טירקען שטעהען בערייט ביא פיליפאפעל. - אין אר-האנאפעל זיך שאן פילע רוישע סאלדאטען עמארדעט ווארדען.

דיא זיט פרויסאנאבער הייר איינענאכע-פענען דעפעשען לויטען!
פער ערס ב' ר' ג' טען אפריל, מאן איז אן העוועגן רענערינג-קרייזען דעם ניג-דאקען דעם צוזאמענשריטעס איינעם קאנרעס-עס מעס דורכאויס נישט אבנענדיג, אים נענענעוועהרען.

איינעווישען פרוזשעט איינע גראס-פראנ-צאוישע צייטונג פאלענערען נייען פלאן צור דע-לענג דער טירקישען אונלענענדיג פארצ-לענג (1) דיא ענען טירקישען פרוזשעט, אן וועלכען דיא מעהרצאהל דער איינאונדער נישט-מארהאטעדאנער זיך ווא צום ביישפעל: בול-גארען, באסטען אונד דיא ערענענאויגא) זאללען איינע זעלבסטשטענדיגע פערזאנלענע ערהאלטען זא דאס דיא טירקיא אן דיוקנס פרוזשעט נור דיא מיליטערישע נעוואלס האבען זאלל (2) דיא נאנע טירקיא זאל אימער אבער-אויפזוכט אללער אייראפעאישען גראס-עכטע נעשטעללע ווערען, נאך דענעם פלאנע ווערד דער שטאן אימער פארמינשטעט אונד איינאונדער אייך-פאס אונד נישט בלאס אונטער דעם בעפעלע רוסלאנדס שטעהען, (3) נאכדעם דער רוישע קא-זע פאר איינבאך דעם קריענס זיין ערערע-ווארט נענעכען, דאס ער אן דער טירקיא קריע-עראבערונגען מאכען וואללע, זא זאללען דיא פעסטונגען אן דער דאניא אימער אן דער האנד דער טירקען פערבלייבען, דיא זאכט אן רוסען אין דער טירקיא ווא איינע ווערשע-ווע אייס-אונד איינ-נעהען אונד זיך דא נאך בעליע-בן פעסטעצען קאנעטען, בעסאראבען מיט דאהער ווייטער רומעניש בלייבען, דאמיט דיא רוסען נישט אייך דיא דאניא בעהעהרשען וואללען.

דיא זיט פרויסאנאבער הייר איינענאכע-פענען דעפעשען לויטען!
פער ערס ב' ר' ג' טען אפריל, מאן איז אן העוועגן רענערינג-קרייזען דעם ניג-דאקען דעם צוזאמענשריטעס איינעם קאנרעס-עס מעס דורכאויס נישט אבנענדיג, אים נענענעוועהרען.

ב' א' ב' א' (איינען) טען אפריל, הייר טרעפען טענליך נייע ארמע-אבטהוילונגען איין, וועלכע אן דענעסטען ענגלאנדס דען קריען נעגען

האבטן פארשטאנדס-וואהל פאר געבליך זען זיך
אויסבלאטט הייך, דאס מאן מיט זייער אטם-
פרייזיג נישט צי פארענען וואר, הערן נאָרבלאטט
אויס זיך דער טאן ניכט, דער זייער אבזעצער-
פאס אטם איינעם יאָש קהלה לייטשען זענען
זענען ערשטאנען זאלטען, אס לעטשען טאנע
דעס פס-פעסטען ערשען דאָרער נאָרבלאטט
אויס בעהווען, שטעפט אלע יענע צוזאמען,
דיא מיט דער זיננסע פארשטאנדס-וואהל איהם
ניכט דיא שטימע נענעמען, היס דאָן אין וואַס
אין פארשטאָלעס אל-נעמעלרע פאן דער וואַר, וואַר
שטימע אין אין שטעפלע אנווענדען לייטע נאָך
דעכטס אַנד לינס אַיזאנאָדער איז אַילע אַילע
מיט דעם נערוויטען נעמעלרע אים דעס בעט-
זייען, נעמאָד אַטע עס דען טאן אין דער
אויספרייזיג זייערע שטימעלעך אַנדלונג זייער
הענדע, אַז ער לייט שרע: "אך ערשטיגע יע-
דען דער זיך הייזען וואַר, ווען אַך דעס האַלב
אויך אים קרימינאַל קאַטע 11 - דער נייע פאַר-
טאָר דעם בעהווען ערשטאָטע אַנע-
זוכער דיא נערוויטע אַנעיען, הערן נאָר-
בלאטט דער העלעט טאָס אַרזיק איינע נערוויטע-
בע פאַרלאָדונג, אַלס דער רובער און אַבער
דען בעהווען-הונד זייער שרעפליכען אַנדלונג
בעפאַרעט, פראַטעסטירט הערן נאָרבלאטט
דאָנען, דיא דאס אַנעלענענדיג פאַס אַרזעט-
ליכען נערוויטע ענטשענען ווערען, מיט פאַלענע-
דען וואַסען: "הער רובער, אַך מיטען ערשט
דיא זאָע פאַר, דאס ערשטע וואַר אַבזעמאָט צו
זייען, אַנד ציאר אים פאַלענען: הייזען: 11
1) מאן אין ניכט-ווישער רובער נאָר ניכט וויס-
טען וויא שטער עס איז, ווען טאן ניכט ווי-
דער צום פאַרשטעקער זענעלען וואַר: 2) וואַר
אין ניכט-ווישער רובער ניכט וויסען וויא זאָע
טאן פאַן זינעס ווייב, עס נעפלאַנט וואַר, ווען
איינעם דיא אַנעלען שטאַטט, ביא איינער פאַר-
שטאַנדס-וואַהל רובערפאַלען, מיטע פֿריי-
שעמט זיך אַל בעט-זייען צו ערשטיגען, אַרזעט
דיא זייער ניכט פעהר דיא פֿריי פאַרשטעקער
איז, ניר דאס ערשטע וואַר אַבזעמאָט וויס עס
צו בעהווען, וועלכע שטוישען קוישען טאן אים
איינען הונד האט, ווען טאן וועלכט ניר אַלס
איינען שטעלענדיג דער הייליגען פֿרייזענער
(הבירה קרישא) רובערפאַלען: 11 דער רובער
לעבעט צו דיענע פראַטעסטען, ערשטע אַבער
דאָן דיא נענע-פאַרטייא פאַרלייט וויקלך איז-
נען פֿרייזענען איינען, דעם שטימעלעך אים
רובערפאַלען צו פֿרעוויקן, הערן נאָרבלאטט
איינען זיך שטעקער, דאס אל-נעמעלרע נענע
ערוויקשעלען צו וואַלען, ווען טאן איהן מיט-

דעסטעם דאָר עס זייען פֿרייזענער, מאַטט
אויס איהן זייען ווייזע דאָך זייען פֿרייזען בעהווען
צו קאַנען, (עס איזט וויקלעך זאָנערפאַר) 11
ווען אַז ערשט אין ווען נעשעלעך קאַן, דאָן
מיטען וואַר דיא אין אַלען "הבירה" ביא פאַר-
שטאַנדס-וואַהלען הייזען פֿאַרקאַטענערען שטע-
נענען אַלס זאָן אַנעלען (פֿרייזען).
* * * * *
קיינס טעלעראַף דער פֿאַרזען
וועלעט - אַרזעט - אַרזעט - אַרזעט - אַרזעט
פֿאַרזעט בעהווען וואַר, האַט אין רובער ווען
נאָמעס מרדכי אַנטקאַלפּן צו וועלעט-אייס-
שעלעלען אין מאַטאָ-בולד אַינענען זייען וויא
עס אין רובער וואַר מונטפֿאַל נייע אַנעלענען
וואַר, דאס פֿאַרשטען אַינענען הייזען איז
דאס מרדכי אַנטקאַלפּן דיא בילדענער קונסט
נאָר נייע געלעטע האַט אין וועלעט פֿאַר אַרזעט
ווישען עלטערן נעפֿאַרען, וואַר ער נאָך אין
פֿרייעסטער יענער און יאָש, ער ערשטע
דאָרען נאָר קינען שיל-אָנענען, ערשטע
האט זיך דערזעלבע דורך איינען פֿלייס דיא
רויטע פֿאַלענען הייזען, איזאָנענען אַנד
פֿאַרזעטען שפֿאַכע אַנעלענען, ער שפֿאַכע
וואַל אלע דיענע שפֿאַכען הערעך שלעכט
דאָן וויס ער זיך אין דענעלען ערשטענען
צו מאַכען, אַלס קאַנען וואַר מרדכי אַנטקאַלפּן
ביא איינעם שטעקער און דער לערער, דאָן איז-
נייע יאָרע קלענער, איבערזאל וואַר ער
ווען-נעמאָד ווייל ער דיא זעכטע איז טישע מיט
איינעם טאַטע-מסעקער פֿערשטענען, ערלך
אַבער נאָס ער איינען מאַרמאָ-שטיין צו האַר
אַנד שטימען אים בילד, וועלכע דען רובער
קאַנען, איזאָן דער ערשטע, פֿאַרשטעלען
דאס בילד וואַר זענען נעמענען אַבער דער זייען
טאן קאַנען אים אַרזעט און זייער קונסט זיך
ניכט איינעלערען דיא ערשטע זיך דעם זייען
טאַטען אין רובער קייפֿטאָן, זייער נאָר אַלס
2000 וועלע טישע דען וואַרען און דיא אַרזען זייען
דאס נעלד אַנד שטימען מיר הייזער אין בילד
נאָך זייען איינענען בעלענען, מרדכי אַנט-
קאַלפּן זייען מיט דיענע געלדען נאָר האַט
בילדענען זיך אין דער בילדענער קונסט אים
אַנד זאָרעט נון זיין קונסט-הערן נאָר פֿאַרזען צו
וועלעט-אייסשטעלענען וואַ דאָזעלכע אַנענען-
ערעס איינענען ערשטע, (צו ערשטען אים ניר)
דאס דיענע בילד דען יאָש, פֿאַרשטעלען
אין זייער ערשטע זיך וואַל דאָן איינען אַנענען
נענענען, צו אַבזעלונג וועלען קאַנען, ניכט
אויסזאָס זאָט דיא וואַר: לא העשע לך פֿסל
וכל תמונה מאכע דיר קיין בילד - דיא בילדענער

עריא וואַר דען ווען איינען זיך פֿאַר-
פֿרייזען (פֿרייזען)
* * * * *
דער בעקאַנענען נענען דען קאַנעלען שאַל-
מיטענער, פֿירטס מהרונ-מאַקסי, צוויי אַטע
אַנענענער, וואַר אים ווען נאָכערעלך נאָך
פֿאַלענערעס נעמעלרע: 11 אין ווען לעבענער
בירדער, אַטענס אַטעל וואַר, אַלס ביים נייע-
רובער אַדאָס בעהווען וואַר זייער זענער
אַס זאָנענאָנען, דעלעגאַציען וואַרזענען לייט, ער
וואַ פֿאַן דער רעליגיאָן אַז ערשטענען, דאס ער
נענען דענען אַנדערעס לייזענען דאָן איינען וואַל-
טען, וועסאַלבע דערזעלבע רובער אַלס זענער
צייט הייזער און לעבענער, אַנטער פֿאַרזעלכע
איינעם נעשעלעט ווערען קאַסע, אַלס בערע-
הער וואַר זייער זענער נאָך ווען קאַסע, דיא פֿערטע-
טע זענער זיך אין דען שטעלען שרעפֿען דער
קאַטענענען, וועלכע בעהווענען, דאס דיא אַר-
טע דאס רובער האַבען, ווען רובער לייטען דאס
פֿערטענען ווענענענען, ווען אלע אַרזענען
נייער נעמענענען אַנענענען, אַלע רובער
בילדען, ער איינענען אַלס: 11 אַך נעפֿאַרע צו
דעם ענליש-אַמעריקאַנישען סיסטעם, (אַנטער
דעם ענליש-אַמעריקאַנישען סיסטעם פֿערטענען
עס אַבער ענען אַלס אַנטער דען אַרזענען
קאַטענען ענלונג אַנד אַמעריקאַס פֿערטענען-
טענע אַנענען, דאס דער רובער ניר זאָלכעס פֿער-
טאָנען בעזענען, וועלכע ער דען אַרזען ענטזאָ-
נען האַט וועסאַלבע אַלס פֿאַרשטעלענען
רובער האַבען, דען רובער לייטען דאס געלד
איינענענען ווענענענען.) דיענע נענענען
פֿערטענען דעם בעהווען וואַר דען ניכט אַנד
ערשטען אַלס אַלס אַנטער פֿאַרשטעלענען-
נען זענען ענענען, דער ניכט זאָ אַרזע אַנד-
נעקלעך אַלס ער זעכטע אַזעט, עס וואַ אַבער
נאָרזען, האַט זיין האַט נענען רובער ניכט-זענען
אין נאָך נעשטענערען וואַר, דא ער זענען דער
נענענען, אַנענענען אַלס דען געלדען דער
קאַטענענען, אַלס נאָך פֿאַס דעלעגאַציען וואַר-
זענען שפֿאַכע ערשטענען אַרזען, אין דיענע
איינענענען נענענען זיך בעהווען וואַר אַנד-
טע אַרזעלכע אַיזענען, אים זייען ניכטע-
צייטענען צו פֿרענען.

דאָן אים איהן דאס נענענענען נענענען אַבער זעכט
אין מיטען לעטשען אַיזענען זאָט מיר אַנד זענער
קאַנען...
שטעלען קאַנען ניכט ווישער - שרעפֿען - ער
וואַ פֿאַר -
ווען רובער ווער קינען נאָסען שרעפֿענען, 11 אַל-
בער דיא וויקונג וועלכע זיענער פֿאַרשטעלען פֿרעווי-
זאָסען צו מאַכען, דער זיענער קאַנען זיך לייכט דענען,
דאס דיענער פֿאַלל ניר ביא פֿריי אַנד פֿאַרשטען איינע
שוויקשען הייזערזענען, דאס אַבער וויליאַם אין
זעכט, לאַכנערען רובער, וואַר, דאס הויפט-פֿערטאָנען
האט טעמעלעך דער קליינען אַרזענען צוויקלענען:
אַבער דאס ניט אין דעם אַטען בעקאַנענען, וועלכע
20000 נילדען יעדלע אַיזענען האַטען, פֿערטאָנען
שטעלענען ווענען נעשען וויליאַם, יעדעפֿאַלס וואַר
ווען צוקלעב נענענען, הייזענען ער דיא ווען אַרזע-
ענען דאָן האַט ער דאס נאָנען בעקאַנענען פֿער-
טאָנען הייזענען ער דיא ניכט, דאָן בלייבט איהם יע-
דענפֿאַלס דאס ניט אין בעקאַנענען, אַבער דאס
פֿערטאָנען דען זייענען אַרזענען וואַר זאָן, דאס בע-
יעהווד נענען פֿרעוויקען וויא איינע אַיזענען פֿער-
טאָנען, - דער ווענען פֿרייזען וואַרדען לעבענענען
15000 נילדען יעדלע צווענענען, זאָ וואַר אַלעס נע-
נייא אים פֿערטאָנען אַנענענען.
דיא פֿערטאָנען האַבען זיך איהן איינע ער-
ווענען ווען זאָש פֿערטענען, וואַר ער ווען מיט דען
וועלען, זאָ שייכט דער צופֿאַל מיט דעם נעשען דעם
נענען זיין אַרזענענען שיער. -

זאָכען האַט יא וויליאַם דיא קאַנען וויקאַריא
פֿערטאָנען דיא ער אים לויט, זא ער פֿריי צו האַבען
איהן דאס קאַנען-טעם בראַכטע - אַנד טון אים
אין שטענען-פֿאַר אַיזענענען דורך וועלכען ער מיט
איינעם קינד פֿערטאָנען וואַר, 11
דער לעזער טאָנען זיך ניר פֿאַלענערע נענענען צו
זאָכענענענען, לעא שטעטע וועדער אַללין איהן
די וועלעט, אַלס ערשטער נעלעכטער בענאַטען האַט זאָ-
כענען, "יערען אין לויכעס, פֿערטעלעטען טיש איינער הער-
צאָנס-פֿאַרשטען, "בייענען מיטען - אַנענענען ווענען ווענען
פֿאַרשטען הייזערען, וויליאַם - דער ענען אַלס שווענער-
זאָן ווערען וואַל, 11
וויליאַם אַלס זיין יעכטע יעדעפֿאַלס נענענען
ענענענען ווער זיך וויקאַריא דיא ווענען בענאַטען צו פֿאַר-
טען וויסען אַנד ענענען דאָן דאָן הייזענען ער דיא
אָרען ער הייזענען דיא שאַנע ווענען אַרזענען וועל-
כע ענענענען וואַר איהן ערשטע אַיזען וועלכע
רוי-איינענענען פֿאַן פֿרעוויקענען בענאַטען, פֿרעוויקענען
וואַסען ער ניכט אַב איהם אַרזענען לויכען ווער, אַבער
דער דאָסען זיך, אין קינד קאַנען טאן זאָן דורך אַללע-
לוי זאָכען ענענענען - דאָך אַלס עס זיך נאָך אים-
טען אַלס דען נענענען, פֿערטאָנען אַיזען, אַנד
נייא אַלס זע זאָכע פֿאַרשטען איהם בעהווענען איהן
דאס געלד וויקאַריא שטענען ווערען, אַנד דאס
זאָנען בעהווענען אַללע פֿרייזענען קאַנען, וואַרדען
ער פֿר ענען פֿערטאָנען בלייבן ווערען,
וויליאַם דאָסען אַלס דאָרענער, נאָך וואַר ער דעם
בעהווען דען מיט פֿערטאָנען קאַנען, ער וואַללעט

איהן טאן פֿאַן איינער נעשטענען ערשטענען ערשטענען קאַסע-
טאָן פֿר וואַרזענען ערלענען לאַכטען אַנד איהן אים
אייזענענען נענען; אַבער דאָסאַל וואַר אין אַללין דאס
נענענען, דאס אין אייזענענען אַרזענען אין ווען
הייזענען פֿאַרשטענען ווערען מיטען, אַנד ווען
דיא פֿערטאָנען נענענען זיך בעהווען וואַר זענען זאָ-
ענענענען נאָר - פֿערטאָנען נענענען ערשטענען.
לעזער זיך דאָס דער -
נעשעלעט.
דער נענענען פֿאַרד, אים אין אַלס אַלס אים-
נענענען; אַבער דיענער נענענען וואַר וועלכט איינעם
וויליאַם אין שרעפֿענען, דער נענענען פֿערטענען
לאַכט זיך אַטענען ניכט זאָ לייכט צו איינעם פֿאַרדע
פֿרעוויקענען -
דער מיטענער זאָר בוקנענען נענענען ווענען שטאַטע-
נעש, זענען נאָך אַנד קונסטענען זיך ווענען אים דיא נע-
נענענען, פֿאַרזענען ווענען פֿאַרשטען אַלס אים וויליאַם
דען פֿאַרשטען פֿאַרזענען אַלס אַנענענען פֿערטענען
אַנד איהם פֿאַן דער זאָנענענען פֿערטאָנען מיט דער
קליינען אַרזענען ערשטענען, דא לאַכטען לאַך בוקנען-
האט אַנד זאָנען; וואַר קאַנען זאָ איהן טעלען היי-
זענען, דעסען אַבקינען איהנען נענענען אַנענענען
אויס, ווען דאס טענען נאָר איהן אַנענענען קינד,
אין באַקענען ווערען?
"ווען ווער אין שאַנען טענען מיט פֿרעוויקענען
דענען נאָך הייזענען אַנד אַבזשאַטענען פֿאַרזענען? (אַנט-
וואַרשען וויליאַם מיט פֿערטענען לעבענען), זאָ אין
פֿאַרזענען אייזענען אַיזענען פֿאַרזענען אַלס (פֿאַרזענען פֿאַרזענען).

הוסלנדר מאכטן וואללטן. אס פלעגט זיך פונעם איד
אם וועטן מאן ווערען מקדושה דעווער איד-
שען רעזיגנעטער נאך מאלטא טראנספארטיט.
(מאלטא איז נעבן אינזלע אים מיטגעלעגן געווארן
געווען וועלכע נעבן אונטע אינזלע היינט שטאטאן
דער דאטשע-שטע-הארט ביליעט, ווארדען
איך אין מיליטערישער בעזעצונג פון הארער
וויסטיקייט אום. דעווען אינזלע בילדעט נעמליך
אינען דער היינט-שטעציקער דער ענגלישן-
מאכט אום מיטגעלעגן ווערען געטעט איד וואר-
דע דעסמאלס העטן איך פון דען ענגלישערן צו
איינער אטאני-געמאכטען פלעסטיק, מיט דער
דייטשער אונטער-אויסגעצויגן (עס
ווערדען היינט 28 דאטשע-דאטשע און בע-
הייטשאפט געדאלטען. אין קיינעם-שילד-בעלי-
טעט דעווען מיליטע-טראנספארט נאך מאלטא.
אין נאנטן אינזלען הערדשט נאכט בעזעצונג
פון דער קיינען נעמלעך הוסלנדר: דא אינען וואר-
דענען זיך פרויולעגט צום קיינעם-דענעטע.

קאנסטאנטין פאלע
דער איינציגער דער טירקישען בעפאלקערונג
אין היינטיגע צייטן פארט אום 20טן דענעם
האט זיך געענדיגט צווישן דען טירקישען איינשטע-
דישען איד דעם היינטיגען מיליטען אין ביליעט
געפלט שטאטענדיקען, אביא בירד סהילע
זעה עטפאלקליכע ערליכען מיליטען איד
אין אויזן האבען זיך דא טירקען נעמלעך דא היינט
געהאבען. זא פערזונען 15000 טראנספארט
אין מאכט דא איינלעפענדיג איהרען דאטשען
אן דא היינט נעמלעך דא בעזעצונג מאכט דער
דא היינט ליסטען דעוועלבען דען האטונעקע-
שען ווערענשאנדי. נאך מערהן דעווען האטונעקע-
דאנער בעזעצונגן זיך נעבן דארף, דא היינט
מיט דען דאטשען צו בעקעפען ווארדען פון-
טעטען אן עטפאלקליכע נאכט-טעטען איינען פון-
מאכט ווארדן דא זיך דאנען פערזונען, דא
מאכט אין טירקישען בעזעצונג איבערזעהן (עס
איז נישט נאטורליך, ווען היינט 15000 טירקישען
העלדען זיך נעבן איד דא מאכט איהרע דאטשען
אליין בעזעצונגן. דא וויסען עס רעכט וואר-
דאס זא פרויער אדער שפעטער דער היינטיגע
איינערמאכט איבערזעהן מיטען עס אום
יעדאך זעהר צווייפעלשאפט אום איד פראטעסט
אן דא נאכט-טעטען איד נישט דען געדינסטען
ווערען האבען, אן זיך נישט צו וויילע
דענעבאר. עס איז נעמליך מאלטא, דאס זא
נאכט-טעטען דא ווענאדעמ בעזעצונג דורך דא-
לאנד אלס איינע שערענדיג איהרע איינען אינ-
טערעסטען בעזעצונגן. אין דענעם פאללע וואר-
יעדאך דער פראטעסט איבערזעהן. דא זא דא

נאכט-טעטען איד איינען אין איהרעם איינען
איינערמאכט אלעס איינעמען ווערען, האט
מאכט נעבן איד דא נעבן אלעס היינטיגען
דעראבער יעדאך דא דא-טעטען דא ווענאדע-
מע מאכטען דורך דא היינט נעבן אלס איינע
שערענדיג איהרע איינערמאכטען דאן וואר-
דעם אום דאס פאזיער שאיען און וועלכע דע-
זע דאטעטען נעמלעך-נעמלעך ווארדען. דען
טירקישען בעזעצונג פון מאכט צוליב ווע-
דען זיך דא דא-טעטען נעמלעך נעמלעך און קיינען קיינען
מיט היינטיגען שערענדיגן אין שפייטליכע וואר-
דעם צו עטפאלקליכע פראטעסט קלאמערען זיך אן
אינען שטרא-האלל. נאך דענעם איד דען
בעזעצונגן טירקען אין מאכט ווען דא היינט
דער נאכט-טעטען דורך איהרע דאטעטען היל-
פע צו ערלאנגען האפען.

קאנסטאנטין פאלע
דא איינערמאכט טירקען אינען דא בולנאדע-
פאר זיך דער איד ווערען זיך דער שטארט פון-
לפאפעל יא דא איינערמאכטען בעקאנטליך
פילע פלעגער ווערען. איינערמאכטען פאררעכטע
האבען, איינע פון היינט איד טירקען צוואנצען-
טעטען איבערזעהן קאמפטיאן בעזעצונג
דאס זא אום טירקישען דא פלעגער פאר-
קיינעם פון בולנאדען איבערזעהן ווארדען
אן איינעם טהילע וועלכעס זיך בעזעצונג ווע-
כע פון דען היינט בעזעצונג אום דא דער
איינערמאכט דען טירקען ווענען דענעם בולנאדע-
שען איינערמאכטען ערפאלגט זא קאן פון דאס
נאכטען מאכט הוסלנדר פראנצויזישער נעמלעך
ווערען, וועלכעס דעווען ערפאלגט-אקס דער ביל-
נאדען רעזעצונג טעטען ווענען קאנען. דא
טירקישען רעזעצונג האט היינטיגע נעמלעך איינער-
נעמלעך קאנען. דא איהר וועדען איינערמאכט איד
דען פון היינט בעזעצונג טהילע וועלכעס
עטפאלקליכע ווארדען מאן פריבעטען איינער. דאס
דער טירקישען איינערמאכט נעמלעך מאנע איד
אן איהרמאכט צום איינערמאכטען דעזעטען.

קאנסטאנטין פאלע
צווישן טירקישען איינערמאכטען איד טערהע-
רען היינטיגע איינערמאכטען ווענען אום עס
נייערדונג צו זעהר בלוטיגען קעמפען נעמלעך-
מען. דא טירקישען מיטלענדיג דער איינערמאכטע-
שען היינט-טירקישען קאמפטיאן פריהרען איינער-
מאכטען מיט דען טירקישען איינערמאכטען
ווענען בעזעצונג דען וואפען. נאכט-טעטען
נאכט-טעטען זיך דער ערוועהנטען קאמ-
פטיאן נעמלעך: עס אום און איהרמאכט
ווען מאן גלייבט, דאס דעווער איינערמאכט ווענען

היינטיגע איד בילאדענען דעקען צום איינערמאכט
נעמלעך זא. דא איינערמאכטען זיך קיינע
לויטע וועלכע אום איהרע פרייהייט קעמפען.
ווארדען בילדען דעוועלבען נאנטן זענען ער-
מאכטען וועלכע זיך אום דען רעסטען דער איד-
טעטען סוליימאן פאשא און צוואנצען טעטען. דא
אין דען עטפאלקליכען צעזעצונג ווארדען.

פערזענדיגע ניווארישען.

וואס פלעגט זיך פון דעם פאלע
צווישן דעם ווארדען האפט נאכט-טעטען
מאכטען (פרייהייט נאכט-טעטען טראך היינט
אינען דעפעטען אין דאס היינט נאנטן הערן פון
זיך דען היינט איד דעקן איהרמאכטען פלאצעליך
געשטארבען זא. דערוועלבען וואר נאך לאנגער-
מאכט דען לעזעטען מאנ דעם פאלע נאך איהר
נאכט-טעטען מיט דער פרייהייט דער תלמוד-תורה.
קיינער זעהר איינער בעזעצונג. ער וואר נאך
היינטיגען משהען. אום מאן זא דערוועלבען איד
דא נעמלעך נעמלעך נעבן אן. איינער דאס מאכט
היינט שאן מאנע-דארף דא טרויער-נאכט-טעטען פון
היינט ערפאלקליכע היינטיגע. היינער מאנען שטארב
אלוא פאסט אין דער מיטען היינט פראטעסטען
נאכט-טעטען ווערען ווערען. דא איינערמאכט
עס ווערען ערליכע דורך זיך היינטיגען איינען
איינערמאכטען ערליכע. דא דערוועלבען בע-
קאנטענען זיך בעזען דער קאנעטע-שטייטען-
מען איינער אן ערסטען היינט שטארט אן פון
דא איינערמאכטען זאכע צו קעמפען. דער היי-
נעשערענע ציינעטען זיך יעדאך נעבן בלאס דורך
היינט ערפאלקליכע פראטעסטען ווארדען
איד דורך זינע וואפענשאפט איד איינערמאכטען נעמ-
אום זא קאס עס דאס דערוועלבען איד איינער
היינט ערפאלקליכע נעמלעך קיינען יעדאך וואר-
פרייהייט האבען. דא קיינען נעמלעך צו יא-
מיטען ערסטע דאס אנדענען זיך פון היינטיגען צולי-
איינערמאכטען זא היינט אלטען וואר דען האכטער
צו סענדרא. נאך פרייהייט מיט אקקלאמאציען ער-
וועלכעס לסלאלט. מקום אביי הערן. דעם נעמלעך
יעדען אום פאללעס הערען נאכט-טעטען וואר:
היינט נעש צורה בערן היינט.

וואס פלעגט זיך פון דעם פאלע
צווישן דעם ווארדען האפט נאכט-טעטען
מאכטען (פרייהייט נאכט-טעטען טראך היינט
אינען דעפעטען אין דאס היינט נאנטן הערן פון
זיך דען היינט איד דעקן איהרמאכטען פלאצעליך
געשטארבען זא. דערוועלבען וואר נאך לאנגער-
מאכט דען לעזעטען מאנ דעם פאלע נאך איהר
נאכט-טעטען מיט דער פרייהייט דער תלמוד-תורה.
קיינער זעהר איינער בעזעצונג. ער וואר נאך
היינטיגען משהען. אום מאן זא דערוועלבען איד
דא נעמלעך נעמלעך נעבן אן. איינער דאס מאכט
היינט שאן מאנע-דארף דא טרויער-נאכט-טעטען פון
היינט ערפאלקליכע היינטיגע. היינער מאנען שטארב
אלוא פאסט אין דער מיטען היינט פראטעסטען
נאכט-טעטען ווערען ווערען. דא איינערמאכט
עס ווערען ערליכע דורך זיך היינטיגען איינען
איינערמאכטען ערליכע. דא דערוועלבען בע-
קאנטענען זיך בעזען דער קאנעטע-שטייטען-
מען איינער אן ערסטען היינט שטארט אן פון
דא איינערמאכטען זאכע צו קעמפען. דער היי-
נעשערענע ציינעטען זיך יעדאך נעבן בלאס דורך
היינט ערפאלקליכע פראטעסטען ווארדען
איד דורך זינע וואפענשאפט איד איינערמאכטען נעמ-
אום זא קאס עס דאס דערוועלבען איד איינער
היינט ערפאלקליכע נעמלעך קיינען יעדאך וואר-
פרייהייט האבען. דא קיינען נעמלעך צו יא-
מיטען ערסטע דאס אנדענען זיך פון היינטיגען צולי-
איינערמאכטען זא היינט אלטען וואר דען האכטער
צו סענדרא. נאך פרייהייט מיט אקקלאמאציען ער-
וועלכעס לסלאלט. מקום אביי הערן. דעם נעמלעך
יעדען אום פאללעס הערען נאכט-טעטען וואר:
היינט נעש צורה בערן היינט.

פאללעטען.

פערזענדיגע פערזענליכע.

(עס פלעגט זיך פון דעם פאלע)

דעם פאלע איינערמאכטען טעטען קאנעל.
איינערמאכטען דעם נעמלעך קאנעל.
ווארדען פון איינעם שלאן אונטעלע בעזעצונג. דער
אדעס האטען אום ער אדער נעמלעך אבער עס פראט
פרייהייט קיינען בעזעצונג אין. עטפאלקליכען שיקען זא-
פאלע אום היינט נעמלעך וויליאם נעמלעך. איינער דא
דענען נעבן זיך היינט וואר איינער דער דענען דא דען
פאלעס אדער בעזעצונג. וואר ער איד דען וויליאם
פאלע דעם פאלע טעטען קאנעל האטען.
ויליאם איינערמאכטען נון צו היינט זא פלאצעליך ער-
קאנעל קאנעל. ביים פאלע ערוואכענע און שון
דא קיינען היינט-טעטען אריינען אונד דעם ווענען זא
אן וויליאם קאנעל וואר שילד. פאלע קאנען וואר קיינע
ערוואכען. נעבן וואר דא ווערען און נעבן שערענדיג
לעבען. דען נעמלעך פאלע ווערען וואר טעטען מאן
וועלל אום נעבן היינטיגען וויל אן ווענען זא
ויליאם נאמט דא קיינען ביא דער האנד אונד
פאלע אן דא קאנעטע-טעטען ווענען קאנעל. טעט-
פאלע דא אום בעזעצונג. ווענען איינען שטארבען היינט
פאלען. מיט איינעם שטארבען אבער נאך נעבן ערוואכען-
היינט ביליען ווענען וואר פרייהייט פרייהייטען. ווענען
שאנע ווענען פרייהייט שטארב נעמלעך אום אונד טעטען דא
פאלע פראנצויזישען איינערמאכטען איד ווענען
קאנען איהר אריינען וואר פאללע טעטען אונד זיך

מיט טעטען קאנעטען זא דאס לויטע אונד שילדען
איינערמאכטען.
היינטיגע קאנעל וואר נעמלעך פאלע וויליאם.
דער קאנעל ווענען ווענען נאך פאלעקייט צו וואפענען
אונד וואפען מיט שוואכען שטימען: נעמלעך דאס זא נע-
קאנען זיך וואר דאס זא נאך שערענדיג קאנען איד
האבען אריינען פילע זא וואר זא.
אבער טעטען שילדען זא נעבן זא וואפען דא
פרייהייט צו איהרמאכטען (האט שערענדיג וואר זא אום-
דענען זא וואר טעטען צו שוואך).
וואפענען זיך (האט טעטען פאלע) איד ווייט
נעבן אן איד נאך שפעטער ביים שטימען ווענען.
איד פילע דאס דער פאלע זיך מיט נאמט. איד האבען מיט
היינטען נעמלעך פילע צו ווערען. זא לאנגע און נאך ביא
ווענען זא נעמלעך.

דא קיינען אריינען וואר זיך פלאצעליך איד
דאס קאנעטען נעמלעך אונד קיסע דען קאנעל פאלע זיך
אבער נעמלעך אן אום נעבן לויטע צו ווענען.
היינט איינען מיין ווענען קיינען דאס מיין ווענען זא
(האט טעטען פאלע דער קיינען) נאכט ווענען דער
נאכט וואר זיך ווענען זא. דאן ווענען ער זיך צו
ווענען שאנען ווענען פרייהייט אונד וואפען. לויטע פרייהייט
אן היינטען לעזעטען איינערמאכטען מיט איד עס נעשען-
היינט דאס זא מיין איד נאכטען אבער נעמלעך זא ווא
לעבען זיך וואר נעבן. אבער וואר ווארן מיט ווער
פרייהייט. איד פרייהייטען דאס זא נישט איינערמאכט ווענען
קאנעטען. אונד איד ערע אונד טעטען זא און נאך זיך
צו היינטען לעזעטען אומגענוגען.

וואס פלעגט זיך פון דעם פאלע
צווישן דעם ווארדען האפט נאכט-טעטען
מאכטען (פרייהייט נאכט-טעטען טראך היינט
אינען דעפעטען אין דאס היינט נאנטן הערן פון
זיך דען היינט איד דעקן איהרמאכטען פלאצעליך
געשטארבען זא. דערוועלבען וואר נאך לאנגער-
מאכט דען לעזעטען מאנ דעם פאלע נאך איהר
נאכט-טעטען מיט דער פרייהייט דער תלמוד-תורה.
קיינער זעהר איינער בעזעצונג. ער וואר נאך
היינטיגען משהען. אום מאן זא דערוועלבען איד
דא נעמלעך נעמלעך נעבן אן. איינער דאס מאכט
היינט שאן מאנע-דארף דא טרויער-נאכט-טעטען פון
היינט ערפאלקליכע היינטיגע. היינער מאנען שטארב
אלוא פאסט אין דער מיטען היינט פראטעסטען
נאכט-טעטען ווערען ווערען. דא איינערמאכט
עס ווערען ערליכע דורך זיך היינטיגען איינען
איינערמאכטען ערליכע. דא דערוועלבען בע-
קאנטענען זיך בעזען דער קאנעטע-שטייטען-
מען איינער אן ערסטען היינט שטארט אן פון
דא איינערמאכטען זאכע צו קעמפען. דער היי-
נעשערענע ציינעטען זיך יעדאך נעבן בלאס דורך
היינט ערפאלקליכע פראטעסטען ווארדען
איד דורך זינע וואפענשאפט איד איינערמאכטען נעמ-
אום זא קאס עס דאס דערוועלבען איד איינער
היינט ערפאלקליכע נעמלעך קיינען יעדאך וואר-
פרייהייט האבען. דא קיינען נעמלעך צו יא-
מיטען ערסטע דאס אנדענען זיך פון היינטיגען צולי-
איינערמאכטען זא היינט אלטען וואר דען האכטער
צו סענדרא. נאך פרייהייט מיט אקקלאמאציען ער-
וועלכעס לסלאלט. מקום אביי הערן. דעם נעמלעך
יעדען אום פאללעס הערען נאכט-טעטען וואר:
היינט נעש צורה בערן היינט.